

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XIV

2/2016

júl

Štvrťročník

Miroslav Košút

Veselý slnečný úsmev

To nemôžeš obísť!

Po ulici náhlený – ľudmi, časom, robotou
a ruchom veľkomesta, zabrázdiš
do malého parčíka – trocha zelenej oázy
ticha pevne zovretej revom motorov
áut krúžiacich okolo.

Ale?! Zastavíš sa.

Malé vtáčatko – maličké dieťa,
pípa si tu ako vtáča, pri kočičku,
v matkinom obklúčení...

Aj slnko sa usmialo.

Slovo starostu

Milí čitatelia,

pri každodennom zhone si ani neuvedomujeme, ako rýchlo letí čas. Mňa to usadí do stoličky, keď z redakčnej rady nášho Polazníka oznámia, že je čas na slovo starostu. Nechápem, ako môžu tak rýchlo prebehnúť tri mesiace.

Plány sa plnia

Za tie tri mesiace sa nám celkom darilo plniť, čo sme plánovali. Areál telovýchovnej jednoty je nanovo oplotený, stĺpiky a betónové lemovanie zrekonštruované. Pod Kremnicou finišujeme s výkopovými prácami a uložením vodovodného potrubia. Tu by som chcel poďakovať za spoluprácu obyvateľom tejto časti, ktorá bola perfektná. Je tam úzka cesta a nejaké vyhábanie vozidiel počas prác je nereálne, zdržiavalo by práce a prinieslo nervozitu.

Zosúladiť sme činnosť tak, že súkromné autá po príchode stavebnej techniky boli už preparkované mimo ulice a občania po príchode z práce domov tolerantne počkali, kým skončia práce a dokázali peši prejsť domov, a aj nákupy poprenášať. Snažili sme sa čo najmenej poškodiť asfaltový povrch a potrubie sa ukladalo na hranici vozovky a súkromných pozemkov, s čím tiež nemali žiadny problém, čo som bol príjemne prekvapený, nakoľko sa väčšinou stretávam s prístupom, že by si niektorí občania radšej dali koleno prevítať, než pustiť jeden meter štvorcový na cestu alebo v prospech druhých. S obecným zastupiteľstvom sme sa

História dediny je v knihe

Máme tu leto – čas oddychu, spoznávania. Čas pre seba, svoju rodinu i priateľovi. Tento rok máme skvelú príležitosť aj na poznanie našej histórie – mnohí z nás si kúpili knihu o Papradne, kde nájdeme veľa zaujímavého, ale aj neznámeho. A môžeme aj návštevníkom a dovolenkárom ponúknuť viac o histórii dediny, na čo sme hrdí. Na niečo možno menej, ale históriu nezmeníme. Čo však môžeme zmeniť je, aby budúci kronikári, keď budú mapovať našu súčasnosť, mohli napísať pozitívne správy o nás.

(ap)

dohodli, že dáme doprojektovať aj zvyšné časti obce, do ktorých je technicky možné doviesť vodu.

Taktiež by sme chceli skompletizovať projekt Pod holý vršok, ktorý bol rozrobený, ale treba ho aktualizovať a rozbehnúť konanie k stavebnému povoleniu, no uvedomujeme si, že sumu cez 200 000 € na tento projekt bude obtiažne získať.

Naviac voda v ZŠ - náklady naviac

Počas jarných dažďov zamestnanci Považskej vodárenskej spoločnosti zistili, že do splaškovej kanalizácie základnej školy je zvedená aj dažďová voda zo strechy školy. Bolo nutné tieto vody oddeliť, tak sa musel urobiť výkop pred školou, aby sa prepojili šachty a vybudovalo sa úplne nové kanalizačné potrubie. Momentálne ešte treba dokončiť samostatné odvedenie dažďových vôd. Toto sú náklady, s ktorými sme nepo-

čítali a z rozpočtu školy to nebude možné celé uhradiť, takže financie musíme presunúť z obecného rozpočtu.

HPádanie možností pre MŠ

V ostatnom vydaní som písal o presune MŠ do ZŠ, ktorý by sme chceli stihnúť do začiatku nového školského roka. Nakoľko vyšla výzva z eurofondov na financovanie rozšírenia kapacít materských škôl, navrhol som zastupiteľstvu, aby sme skúsili najskôr túto cestu aj keď to k novému školskému roku nestihneme. Prestavba bude finančne náročná vzhľadom k tomu, že k vytvoreniu jednej novej triedy je potrebné prerobiť nevyužitý byt vedľa zborovne, vymeniť elektrické rozvody, ako aj sanitu. Náklady sú rozpočtované cez 130 000 €.

Využijem každú možnosť získať na takéto veľké investície mimorozpočtové prostriedky a myslím, že za pokus to stojí. Už sme

Pokračovanie na str. 2

Slovo starostu

Pokračovanie zo str. 1

dali dopracovať projekt tak, aby spĺňal podmienky na čerpanie eurofondov a v rámci projektu je aj vybudovanie detského ihriska, ktoré je tiež oprávneným výdavkom.

Odpady po novom

Od 1. 7. 2016 vstupuje do platnosti nový Zákon o odpadoch, takže obnovujeme zmluvy s odberateľmi odpadov a podklady na životné prostredie, ktoré sú potrebné k zbernému dvoru v zmysle tohto nového zákona. Obával som sa, ako nám stúpnu výdavky na smeti po tom, čo firma Strako dala výpoveď a súťaž u nás vyhrala firma Megawaste Slovakia, no s potešením musím konštatovať, že aj napriek prudkému nárastu ceny za skládovanie (zo 17,59 € za tonu na 41,39 € bez DPH), máme výdavky za 4 mesiace o 393,43 € nižšie ako za to isté obdobie minulého roka. A to Megawaste odvádzajú popolnice aj z tých častí obce, ktoré firma Strako neodvádzala. Vážim si ľudí, ktorí si objedávajú kontajner, keď niečo prerábajú, alebo robia väčšie upratovania. No stále sa nám podarí prichytiť tých, čo dokážu parazitovať na iných a vyvážajú svoj odpad do kontajnerov po horách. Chcel by som vás poprosiť, kto má možnosť a už vezie vyseparovaný odpad v aute, aby sme ho neodkladali k zberným miestam po obci, ale zaviezli na zberný dvor. Je otvorený denne od 8. do 15. hodiny a v sobotu od 8. do 14. h. Sami vidíte, ako to občas vyzerať pri tých zberných miestach, keď sú tam naukladané igelitky a zvlášť, keď je veterno a plasty vietor rozfúka po okolí.

Papradno v knihe

Okrem stavebných prác sme s obecným zastupiteľstvom realizovali aj kultúrne akcie ako stretnutie heligonkárov, folklórne prehliadky, deň matiek, stavenie mája, uvítanie detí, MDD spojené s Bačovou cestou na Kolibe, ktoré si už naši stálych priaznivcov a návštevnosť stále narastá. Novou, peknou akciou bol krst knihy autorky Magdalény Balušikovej. Som rád, že kniha o Papradne uzrela svetlo sveta a chcem poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na vydaní tejto knihy. Obec nevstupovala do obsahu knihy a všetko je osobný pohľad a rukopis autorky diela. Obec financovala tlač tejto knihy a z predaja budú vyplatené

honoráre pre všetkých, ktorí pomohli pri jej vydaní. Je to kus roboty a odmenu si zaslúžia.

Lesné družstvo začalo hospodáriť

Zúčastnil som sa schôdže novovzniknutého Lesného družstva a chcem poďakovať všetkým, ktorí sa dali na túto náročnú prácu a snažia sa udržať hory v našich rukách. Bol som prekvapený, ako reagovala väčšina ľudí, keď sa odsúhlasovali odmeny pre tých, ktorí vynaložili nemalé úsilie, obrovské množstvo svojho času a kus roboty na to, aby znovu dali dokopy to, čo pár jednotlivcov rozbilo. Kde sú teraz tí, ktorí na poslednej schôdži dnes už neexistujúceho združenia hovorili, ako idú pomôcť našim ľuďom, tí, ktorí prispeli k rozpadu združenia? Je jednoduché kritizovať a obviňovať niekoho, keď nemám za nič zodpovednosť. Mali by sme si uvedomiť, že ak si pustíme naše hory do rúk niekoho cudzieho alebo zlého hospodára, tak nám tu nič moc nezostane. Družstvo je založené, rozbieha sa a čoskoro uvidíme, ako sa hospodári. Potom treba robiť opatrenia. No za to, čo už doteraz urobili, patrí všetkým zakladajúcim členom veľké poďakovanie.

Čo nás čaká v lete?

V najbližšej dobe plánujeme výmenu elektrických rozvodov v budove obecného úradu, ešte stále máme nádej získať finančné prostriedky na výmenu okien na tribúne TJ z ministerstva financií a cez prázdniny by sme chceli realizovať prípravné práce k premiestneniu škôlky do školy v budove základnej školy. Kúpime nový chladiaci box do domu smútku, ktorý zafinancujeme z rozpočtových prostriedkov obce.

Chcem vás pozvať na kultúrne akcie, ktoré plánujeme v letnom období. V sobotu 25. júna naši folkloristi pripravujú už tradičnú akciu s pálením Jánskej vetry, nasledujúci deň v nedeľu bude na amfiteátri vystúpenie Nedvôdcov. Určite odpremiateme aj nejaké letné kino a chceli by sme skúsiť aj rockový koncert v amfiteátri. No a tradične prvý septembrový víkend sa hlási súťaž doma robených traktorov na Kolibe. Na túto tento deň máme v pláne aj výhliadkové lety vrtulníkom nad Papradnom. Na záver vám prajem príjemne prežité dovolenky, študentom a žiakom dobré vysvedčenie a nezabudnuteľné prázdniny.

Ing. Roman Španihel

regionálny
operačný
program

EURÓPSKA ÚNIA

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie

V tomto roku uplynulo 5 rokov od ukončenia realizácie projektu „Revitalizácia centrálnej zóny obce Papradno“. Vďaka prostriedkom z Regionálneho operačného programu spolufinancovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu sa priestor v centre obce stal atraktívnym, bezpečným a príjemným miestom, kde sa uskutočňuje množstvo kultúrnych akcií, stretnutí obyvateľov či návštevníkov.

1. júna bola na obecnom úrade malá slávnosť - do života sme privítali 19 detí narodených v roku 2015. Deti dostali od obce vkladné knižky na 170 eur. Prajeme rodičom, aby mali radosť zo svojich detí.

Matričné okienko

* Víťame vás

Nina Michelová	4. 4.
Milan Turičik	28. 4.
Filip Boželnik	6. 5.
Branislav Maroš	12. 5.
Maroš Kolkus	10. 6.
Liliana Balušiková	19. 6.

Zomreli

Alexander Černošík (1927)	20. 3.
Jozef Knapo (1940)	23. 3.
Vladimír Torda (1958)	11. 1.
Filoména Balušiková (1932)	2. 5.
Rozália Šamajová (1935)	28. 4.
Ján Zboran (1947)	5. 5.
Štefánia Španihelová (1928)	6. 5.
Pavol Sečník (1953)	9. 5.
Štefan Knapo (1967)	23. 5.
Ladislav Brezničan (1959)	16. 5.
Ľudovít Hrebíček (1943)	25. 6.

Svadby

*Vaša láska, sľuby, snenia,
doterajšie priateľstvo,
nech sa od dnešného dňa
zmení v to najkrajšie
manželstvo.*

9. 4.

Marek Hatajčík
Ľubomíra Konušiková

11. 6. 2016

Pavlna Knapová
a Roland Koban

Diamantová svadba

30. 6. 2016

Tomáš Trúchlik
a Helena Hamáriková

V našej obci

BOLO

27. marca

usporiadal pre nás Klub turistov Papradno tradičný, už v poradí ôsmy, Veľkonočný výstup na Holý vršok. Priaznivci turistiky všetkých vekových kategórií sa aj tento rok opäť zišli v hojnom počte, počasie prialo. Nechýbala bohatá tombola či súťaž o najkrajšiu veľkonočnú kraslicu. Večer sa v KD konala veľkonočná diskotéka, do tanca hrali DJ Mirkoo a DJ Bo.

16. apríla

Považské osvetové stredisko a Obec Papradno ulahodili milovníkom folklóru a usporiadali regionálnu súťažnú folklórnu spevácku prehliadku Papradňanské kubečko, konala sa v kinosále KD. Večer v Bowling Fune patrili Lukášovi Fodrekovi a jeho gitarovému koncertu.

17. apríla

sa v Papradne uskutočnil 8. ročník stretnutia heligónkárov z celého Slovenska, kde sa v premiére okrem tých skúsenejších predstavili aj nováčikovia z mladších generácií. Okrem ľudových piesní na heligónke zazneli aj tie modernejšie. Hra na heligónke znela nielen v podaní sólistov, ale na tomto podujatí vystúpili aj duá či celé skupiny, a aj tento rok sa toto vydarené podujatie tešilo pozitívnym ohlasom.

29. apríla

sme sezónu gitarových koncertov zahájili na Hudobnom večeri v M-bare, kde nám k dobrej nálade zahrli chalani z Brvnišťa a z Papradna pod názvom B&P Band, v zložení Vlado Gáborík, Jozef a Anton Zdurienčíkovi a Ľuboš Harvánek.

30. apríla

sa v našej obci konalo tradičné stavanie mája pred obecným úradom. Túto aktivitu nám svojimi ľudovými piesňami sprevádzala FSK Podžiaran a následne posledný aprílový večer kopce Papradna skrášlili mihotavé prvomájové vatry, pri ktorých sa tí najvytrvalejší zabávali až do skorých ranných hodín.

15. mája

sa uskutočnilo Medzinárodné stretnutie Slovákov a Čechov na Javorníku pri pamätníku Tri kríže. Toto podujatie sa pri pamätníku na Stratenci každoročne koná v rámci výročia oslobodenia našej vlasti už od roku 1970.

14. mája

patrila sobota krajskej postupovej súťaži a prehliadke ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov Papradňanské kubečko. Ženy z FSK Podžiaran a Patrik Kaprálik postúpili na celoštátnu súťaž.

22. mája

pri príležitosti Dňa matiek v estrádnej sále KD potešili mamičky, babičky i prababičky vystúpením deti z MŠ, ZŠ, a Podžiaranček, prispela aj FSK Podžiaran.

27. mája

sa v kinosále KD Papradno konalo slávnostné uvedenie knihy Magdalény Balušikovej „Papradno 1525 – 2015“. Viac sa dočítate na strane číslo

28. mája

sme odštartovali na Kolibe v Papradne Bačovú cestu, ktorá otvára letu bránu. Po zime opäť víta verejnosť možnosť ochutnať salašnické maškrtky.

3. – 5. júna

sa konal v Papradne 24. Slovenský zraz automobilov MINI Cooper. Prví účastníci prichádzali na svojich „angličákoch“ hneď v piatok, 3. júna a na stretnutí pri hoteli Podjavorník sa počas celého víkendu zúčastnili v riadnom počte a naozaj sa bolo na čo pozerat.

4. júna

predstavili žiaci Súkromnej ZUŠ Kardošovcov - pobočka Papradno svoj talent na slávnostnom koncerte. To, čo sa počas školského roka naučili v hre na keyboard, v speve detských a populárnych piesní, v modernom tanci a v divadelných scénkach, predviedli počas koncertu.

8. júna

bola naša obec spropagovaná prostredníctvom TASR.

10. júna

odvážne deti z MŠ Papradno prežili „Noc v materskej škole“.

10. - 12. júna

zorganizoval klub historických vozidiel Považie v poradí 10. ročník Veterán Tour Manín. Stretnutie všetkých majiteľov historických vozidiel sa uskutočnilo na Podjavorníku, kde bol štart aj cieľ. Diváci obdivovali viac ako 50 veteránov, z ktorých najstaršie boli vyrobené ešte v 30-tych rokoch minulého storočia.

11. júna

sa v Pizzerii Lucia konalo otvorenie letnej sezóny, kde do tanca

Rok čo rok sa na hrebeni Javorníkov stretávajú Česi a Slováci na spomienkovej slávnosti bojovníkov II. svetovej vojny.

Heligónkarky z Papradna. Vnučka, mama a babka.

Bačova cesta na Kolibe prilákala návštevníkov. Pozornosti sa tešili aj ukážky poicajného výcviku psov.

a dobrej nálady zahrala country kapela Zálesáci.

12. júna

sa v kostole sv. Ondreja konal vokálno-inštrumentálny koncert, súčasťou ktorého bola hra na husliach, organe a spev.

25. júna

sa uskutočnil 4. ročník folklórneho festivalu V srdci Javorníko, Viac na str.

26. júna

2016- Koncert Nedvďovci

BUDE

8. - 9. júla

sa už teraz sa môžete tešiť na oslavy 90. výročia TJ Žiar Papradno, ktoré sa budú konať

na „dolnom“ ihrisku, kde bude pripravený bohatý program, súčasťou ktorého bude aj výstava dobových aj súčasných fotografií z futbalu.

13. – 14. augusta

sa bude konať už 13. ročník Jazdeckých hier pre deti na Kolibe v Papradne.

27. augusta

bude rozlúčka s prázdninami na školskom ihrisku.

4. septembra

organizujú dobrovoľní hasiči Papradna obľúbenú traktorovú šou Papananský boľceň. Počas prázdnin sa môžete tešiť aj na premietanie filmov v amfiteátri pri OcÚ. Bližšie vás budeme informovať prostredníctvom webu a propagačných materiálov.

10. apríla udelil Mons. Ladislav Stromček, generálny vikár, sviatosť birmovania 61 mladým ľuďom z našej farnosti. Je to významný krok v ich duchovnom živote. Zaželajme im, aby dary, ktoré dostali pri tejto sviatosti rozbalili a tešili sa z nich.

Učíme sa milosrdenstvu II.

Motto Roka milosrdenstva vychádza z Ježišových slov, ktoré povedal vo svojej tzv. reči na vrchu, ako ich zachytil evanjelista Lukáš: „Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!“

Hneď za tým Ježiš hovorí, akoby chcel vysvetliť, čo podľa neho znamená byť milosrdný: „Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám. ... Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám“ (Lk 6, 36-38).

Nesúďte! Toto nie je zákaz všímať si chyby iných – veď my môžeme chcieť pomôcť vybrať smietku z oka druhého, ale až potom, keď zo svojho vyberieme brvno. Tak nás učí Ježiš (porov. Mt 7, 3-5). Prikázanie *Nesúďte!* je teda namierené proti odsudzovaniu v arrogantnom duchu, zabúdajúc na svoje vlastné chyby. Inými slovami: máme si najskôr poupratovať pred svojím prahom, lebo tam máme zvyčajne pri troche zdravej sebakritiky neporiadku až-až, a až potom môžeme začať riešiť problémy suseda alebo toho či tamtoho. Pápež František hovorí: „Ten, kto súdi, robí chybu. Jednoducho preto, že sa stavia na miesto, ktoré mu nepatrí. Ten, kto súdi, skončí prehrou, dopadne zle, lebo tá istá miera, ktorú použil, bude použitá pri jeho súde.“

Koľko sa v Cirkvi klebetí! Koľko sa naklebetíme my kresťania! Klebeta je vlastne dranie z kože. Robiť zle jeden druhému. Akoby sme chceli toho druhého umenšiť: namiesto toho, aby som sa snažil o svoj rast, konám tak, aby som druhého čo najviac ponížil, a pritom cítim sa byť veľkým. Toto však nie je v poriadku! Zdá sa pekné poklebetiť si... Nevieť prečo, ale javí sa to ako niečo príjemné. Ako medové cukríky, však? Zoberieš si jeden, potom ďalší a ďalší a nakoniec ťa rozbolí aj brucho. Prečo? Aj klebetenie je také, však? Na začiatku je sladké a potom ťa zničí, a neskôr ti zahubí dušu! Klebety ničia Cirkev... Majú v sebe niečo z Kainovho ducha: zabiť brata svojím jazykom!“

Tieto vážne myšlienky nás vedú k zamysleniu: O čom a ako hovoríme pri našich stretnutiach? Nie v krčmách, kde sa už akosi prirodzene nič dobré ani dobrým spôsobom nerieši, ale napríklad pri takých denných stretnutiach na ulici, v obchode, na zastávke či v čakárni u lekára. Koľko je tam – v našej reči – milosrdenstva? A koľko zabíjania jazykom?

Viem, že mnohí – či už si tento článok prečítajú alebo nie – budú naďalej nešetrne šermovať svojimi jazykmi. Ale aspoň my, ktorí sa považujeme za veriacych, by sme mali byť, ba musíme byť iní! Pretože sa učíme byť *milosrdní ako Otec*.

Nech nám v tejto snahe pomôžu aj pápežove slová: „Ježiš predovšetkým hovorí, aby sme nesúdili a neodsudzovali. Ak sa nechceme vystaviť Božiemu súdu, nikto z nás nesmie byť sudcom svojho brata. Ak totiž ľudia posudzujú, ostávajú len na povrchu, pokým Otec hľadá dovnútra. Akú škodu narobia slová vyslovené zo žiarlivosti a zo závidia! Hovoriť zle o bratovi v jeho neprítomnosti znamená stavať ho do zlého svetla, kompromitovať jeho povesť a uvrhnúť ho napospas klebetám. Nesúdiť a neodsudzovať v pozitívnom zmysle znamená vedieť pochopiť, čo je v každom človeku dobré, a nedovoliť, aby trpel pre naše jednostranné sudy a pre náš predpoklad, že my všetko vieme. To však ešte nestačí nato, aby sme boli milosrdní. Ježiš nás ziada aj o to, aby sme odpúšťali a dávali. Máme byť nástrojmi odpustenia, pretože sme ho od Boha dostali ako prví. Máme byť veľkodušní voči všetkým, lebo vieme, že aj nás Boh zahŕňa veľkodušne svojím voči všetkým dobrodením“ (*Misericordiae vultus*, 14).

Jozef Hlinka, farár

Čiastočne pešo, čiastočne autobusom putovali veriacy 21. mája už tradične do Frivaldu-Rajeckej Lesnej, aby sa posilnili vo viere.

V máji (8.5.) bolo 1. sv. prijímanie.

Ocenenie žien dvoch generácií

V Papradne máme aj úspešné autorky literárnych diel – žiačku 8. triedy Pavlu Tarožíkovú a pani Máriu Gáboríkovú, ktorá v minulom roku uviedla do života svoju knihu pre deti Zvedavé húsky, kde si spomína na svoje detstvo. Na 14. ročníku celoslovenskej literárnej súťaže O cenu Dominika Tatarku obe získali ocenenia a reprezentovali tak nielen našu obec, ale aj školu. Cenu riaditeľky ZŠ Dominika Tatarku z Plevníka-Drienového získala Pavla Tarožíková a cena miestneho odboru Matice slovenskej v Považskej Bystrici bola udelená Márii Gáboríkovej.

(dm)

Jánska noc má veľkú moc

A aj my sme sa tento rok rozhodli, keď sa už tie naše folklórne slávnosti V srdci Javorníkovo konajú na Jána, pospomínať si na to, ako to kedysi u nás bývalo. Ako sa ľudia vyredikali na bačovny, aké zvyky sa spájali s Jánom, aj delenie sena na uherky. A čo vy? Dodržiavate ešte nejaké tradície spájajúce sa s Jánom? Ja veru nie, ale bolo pre mňa zážitkom dozvedieť sa o toľkých zvykoch, keď som pripravovala konferans. Kto bol hoľotr, som vedela, ale že vyhnal na pašu posledný práve na Jána, to už veru nie. Ale pekne sa mu posmievali... *Kadze idze, tadze šprt. Ešče bolo ve vajičku, cahali ho za nožičku. Hoľo, hoľo, hoľotr...* No nepredbiehajte, podme pekne postupne.

Pôst veru ubehol rýchlo a Veľká noc nám odštartovala strach koľko vystúpení. U nás sme si okrem festivalu zaspievali pri stavaní mája, na Deň matiek, privítali sme aj krásnu novú knihu o Papradne a aj na Kolibe na Bačovej ceste sme, ako každý rok, nemohli chýbať. Ale najdôležitejším vystúpením, či lepšie povedané súťažou, bolo pre nás Papradňanské kubečko (názov vymyslela Marta Hrebičiková) – súťaž speváckych skupín, sólistov spevákov, inštrumentalistov a ľudových hudieb. Veru, už len do tej poslednej kategórie zatiaľ nemáme koho obsadiť, ale možno sa raz aj to podarí. Asi si poviete, že veď je ľahké postúpiť ďalej... ale keď si spočítame, koľko ďalších skvelých skupín a spevákov s nami súťažilo, pravdepodobnosť postu-

pu bola veru veľmi malá. Keď už učím tú matematiku (kto by to len povedal?), môžem dať aj čísla. Skupina mala asi 23%-tnú šancu na postup a spevák niečo okolo 20%. Ale nedali sme sa a som strašne rada a veľmi hrdá na všetkých, že sa nám vo všetkých troch kategóriách podarilo postúpiť až na celoslovenskú súťaž, ktorá bude 12. – 13.11. 2016 v Dolnom Kubíne – ženy ako spevácka skupina, Paťo ako sólista spevák a Michal ako inštrumentalista. Pri hodnotení sme veru s malou dušičkou čakali, čo nám porota povie. A to, že nemali slov ... taký kameň mi padol zo srdca, to si ani neviete predstaviť. Komentár pani Lukáčovej si budeme dlho pamätať: „Ako ste nás na začiatku chytili za golier, tak ste nás držali až do konca.“ Od radosti som si aj povyskakovala.

Ale nedarilo sa na súťaži len nám. Naše deti z Podžiarančeka zožali tiež úžasný úspech na krajskej súťaži a Samko Klabník až na celoslovenskej. Keď tak sledujem tie naše deti, poviem len jedno - klobúk dolu pred Denkou a Božkou aký veľký pokrok s nimi za tento rok urobili. A nevšimla som si to len ja, veď na koľko vystúpení a festivalov tento rok dostali pozvanie... Deti naše, sme na vás veľmi hrdí.

A keď nám to všetkým tak pekne ide, aj na náš festival sme pripravili spoločné vystúpenie. Božka vymyslela hry a spevy pre deti, Izo ako vždy napísal scénu na nás ušitú s aktuálnou témou – Uherky. (Čo to vlastne bolo? Kedysi chlapi kosili spoločné lúky. Koľko podielov mala rodina na lúkach, toľko koscov ju zastupovalo pri kosení. Po usušení sena ho delili na uherky – teda kôpky, ktorej veľkosť merali povrazom alebo rohovú plachtú. Na každý jeden diel pripadla jedna uherka.) Zápletka nenechala dlho na seba čakať, ale nakoniec všetko dobre dopadlo. Aj počasie nám tento rok prišlo, tak sme si spolu s ostatnými účinkujúcimi užili krásnu sobotu. Ešte raz veľká vďaka FSK Bukoviny z Brvnišťa, SSK Hatňanka z Hatného, FSK Maníneček z Podmanína a FS Stavbár zo Žiliny za krásne vystúpenia, ktoré urobili tento

deň výnimočným. Výnimočný bol aj pre Paľká Máčka, ktorý práve v tento deň oslavoval krásne životné jubileum. Tak mu ešte raz prajeme všetko len to najlepšie, veľa zdravia a hlavne nech ho humor a dobrá nálada neopúšťa. Ďakujeme aj obci Papradno a Považskému osvetovému stredisku v Považskej Bystrici za organizáciu tohto podujatia, ktoré bolo podporené aj Fondom na podporu umenia.

Okrem domácich vystúpení sme si boli zaspievať aj v „cudzine“, kde sme v tomto zoskupení vystupovali po prvýkrát. Pozvali nás do Počarovej, nechýbali sme ani v Púchove. Trenčianske folklórne slávnosti v Mníchovej Lehote na nás zanechali úžasný dojem, už dávno sme nezažili taký krásny program ako tam. A vyvrcholením všetkých vystúpení bol Medzinárodný folklórny festival v Myjave. Vyrážali sme už o piatej hodine, veď skúš-

ky začínali o pol ôsmej. Potom sme sa rozdelili. S dievčatami sme dostali pozvanie účinkovať v kostole v programe Zvon a ostatní si užili čaro sprievodu mestom. No a poobede sme sa zase všetci stretli a predviedli, čo v nás je, v programe Bačovanie na Považí. Jednotlivé vstupy folklórnych skupín boli predeľované rozprávaním v našom nárečí o tom, ako to u nás bývalo. A tak osemdesiat minút hry, spevov a tancov z nášho regiónu zanechal na ľuďi hlboký dojem.

Aj v lete nás určite niekde stretnete. Veď vystupujeme skoro každý víkend. Ale ak by sme vám veľmi chýbali a chceli by ste si zaspomínať s Karolkou Kopúnikovou a Izom Mikudíkom na to, ako sa kedysi u nás žilo, nájdite si na internete v archíve rádia Regina reláciu Studnička odvysielanú 12.6.2016 (www.rtv.slovensko.sk/radio/archiv/1524/461939). Určite nebudete banovať.

Podžiaranček v povedomí širšej verejnosti

Pri toľkých povinnostiach, čo s deťmi mám, nestačím ani sledovať, ako rýchlo ten čas beží. Zastaví ma až koniec ďalšieho školského roka a s ním vystúpenia na letných festivaloch. Za tri mesiace sa dá toho veľa stihnúť. A nám sa to veru aj podarilo. Všimli si nás hádam všade na Slovensku. Mnohí z vás určite zaregistrovali či už na TV Markíza, alebo v periodikách MY Obzor informáciu, že sme po rokoch obnovili *Chodzenie po máji – starodávny zvyk, kerý sa praktizoval na Kvetnú nedzelu. Dzievčence chodzia po númeroch (od domu k domu) ze zeleným stromčekom – májom - ozdobeným farebnými stužkami a spievajú pri tom pesničku Prišól pán Boch z jaslíček. Vinšujú ľudzom veselú Veľkú noc, dostávajú za to vajičká pre šibačiarvo, keré him potom dávajú na Veľkonočný pondzelek.*

Teší ma záujem zo strany mladých, ktorí tento zvyk doteraz ani len nepoznali, ale aj starších, ktorí si radi zaspomínali a spolu s našimi dievčatami zaspievali aj charakteristickú pieseň zo zakončením: „Hóóó, zelený máj!“ Pre veľký úspech ich môžete očakávať na rok aj u vás. V Považskom osvetovom stredisku sme zase poučili deti z materských, základných škôl, ale aj školských klubov o tom, aké boli kedysi Šibáky u nás, v Papradne. O tom, že sa im to páčilo, svedčí aj fakt, že o rok tam pôjdeme znova. Reportáž vysielali TV Považie a ITV Považská Bystrica, článok ste si mohli prečítať v Považskobystrických novinkách. V našej škole sme sa taktiež navnadili na Veľkú noc, aktivity sme smerovali k zvykom a tradíciám typickým pre tento región. V Bytči na ŠZŠI zase vystúpili žiaci na podujatí Hviezdoslavov Kubín a Bytčiansky slávik, pozvaná bola aj p. riad. z našej ZŠ. Dievčatá zo 6. a 8. triedy zase privítali spisovateľa Milana Húževku našimi typickými trávnicami, s autorom literárnych diel viedli diskusiu žiaci 2. stupňa. Pre noviny MY Obzor sme robili rozhovor, ktorý mal príznačný názov: „Zlato v hrdle aj svojský temperament dedia.“ Pribudlo veľa vystúpení, pretože naše deti zaujali nielen na regionálnej, ale aj na krajskej súťaži v Zemianskych Kostol'a-

noch, kde ako skupina získali strieborné pásmo. Deti, všetci sme na vás veľmi pyšní, ani si nevieme predstaviť, akú veľkú radosť nám robíte!

Doma ste mohli vidieť vystupovať deti z MŠ a ZŠ počas Dňa matiek a v rámci 4. ročníka jánskeho folklórneho festivalu V srdci Javorníkvo. Ešte začiatkom júna sme absolvovali výlet na kolibu. Vďaka Hanke Benikovej sme mohli stráviť deň plný radosti v krásnom prostredí. Zastihli nás tam aj redaktori z TASR, započuli naše deti spievať a už aj zapínali kameru. Okrem toho sme sa prezentovali aj na podujatiach Talent Trenčianskeho kraja a Trenčianskych folklórnych slávnostiach v Mníchovej Lehote a po prvýkrát sme vystupovali na Medzinárodnom folklórnom festivale na Myjave, ktorý je 3. najväčším na Slovensku. Spolu s ostatnými FSK a FS z okolia sme ľuďom priblížili Bačovanie na Považí. Deti sa tam nenučili ani chvíľku, boli pre ne pripravené skvelé tradičné hry a aktivity. Všetci si odtiaľ odnášame veľa krásnych spomienok a veríme, že jedného dňa budeme mať opäť možnosť vystupovať na amfiteátri v Trnovcoch. Počas leta ešte čakajú niektoré deti vystúpenia vo Východnej a Detve, ostatných aj na Marikovských a Praznovských folklórnych slávnostiach. Intenzívne pracujeme aj na ušití papradňanských krojov pre naše deti, podarilo sa nám získať dotáciu od Trenčianskeho samosprávneho kraja a obce Papradno. Chcela by som sa srdečne poďakovať všetkým rodičom, starým rodičom a priaznivcom folklóru v Papradne, ktorí nás

podporujú, ale aj tým, ktorí si zakúpili CD z vianočného koncertu Od Betléma ňedaľeko a prispeli tak na činnosť Podžiarančeka a vyšitie krojov. Osobitne ďakujem našej skvelej choreografke Božke Bašovej, za výpomoc riad. ZŠ Mgr. Helene Janasovej a Lenke Jandušíkovej, vedúcej Podžiaranu, Danke Mahútovej a Daniele Čizmárovej z POSPB za skvelú spoluprácu, informovanosť a dokumentáciu podujatí počas celého školského roka, Hanke Hamárikovej a riad. z MŠ Helene Gardoňovej, ktoré nám priniesli látky a bavlnky potrebné na vyšitie krojov. A na záver mi dovoľte dať do pozornosti Talent

Trenčianskeho kraja a finalistu celoštátnej súťaže Vidiečanova Habovka, kde získal krásne bronzové pásmo. Predstavil sa piesňami zo zvykoslovného pásma Babiki zo susedného Brvništa. Nie je ním nikto iný než Samuel Klabník, žiak 3. ročníka našej základnej školy. Heligónku dokáže ovládať vďaka „dedkovi“ Jankovi Lališovi z Papradna a Martinovi Čerňanskému, ktorí ho naučili na nej hrať. Samko ešte určite nepovedal posledné slovo. K obom úspechom mu srdečne blahozeláme a prajeme veľa ďalších, lebo takýto talent sa nedá len tak prehliadnuť.

(dm)

Neuveriteľných 90 rokov od založenia futbalu u nás

Hráme futbal, lebo nás to baví

doplnime logo 2006 jún

V tomto roku si pripomíname už 90. výročie založenia futbalu v Papradne. Založenie futbalu v Papradne sa viaže na rok 1926 a na vtedajšieho riaditeľa školy p. Jána Uškoviča. Futbal sa síce hrával už skôr - od roku 1918, ale bola to len „zábava“ študentov z tzv. lepších rodín. Školopovinná mládež pestovala živelný šport vo forme rôznych hier „po pľacoch“. Pravidelne sa začalo hrať v našej obci od roku 1932, kedy urbárska obec darovala mládeži pozemok v Luhoch, ktorý po rôznych úpravách slúži futbalu dodnes.

Od založenia futbalu v Papradne do roku 1945 sme mali Športový klub Papradno, v rokoch 1945 - 1960 TJ Sokol Papradno a názov terajšej TJ Žiar Papradno je od roku 1960. Významným rokom, kedy sa našim futbalistom darilo, bol najmä rok 1947, kedy im v trenčianskej divízii patrilo 1. miesto. Predsedom TJ bol v tom čase tunajší kaplán Pavol Vanko. Tí skôr narodení dodnes spomínajú na skvelú prácu Milana Pilátika, ktorý mal v rokoch 1951 - 1953 registrovaných 134 žiakov a dorastencov. V roku 1956 získali dorastenci titul majstra žilinského kraja.

V roku 1958 bola vybudovaná šatňa pre futbalistov, ktorá dnes slúži ako bufet. V roku 1972 bolo drevené oplotenie nahradené pletivom a v roku 1989 bola vybudovaná garáž pre autobus.

S výstavbou novej tribúny sa začalo v roku 1996.

Od roku 1999 do roku 2006 sa každoročne usporadúvali exhičioné futbalové zápasy s hokejistami Dukly Trenčín. Počas týchto rokov nás navštívili títo tréneri: F. Hossa, J. Šupler, M. Hovorka, D. Gregor, J. Šterbák, A. Tomko, a aj hráči ako P. Demitra, R. Kontšek, J. Daňo, L. Sekeráš, R. Pavlíkovský, B. Radivojevič, M. Bartovič, R. Lintner, R. Petrovický, M. Hossa, M. Gáborík, J. Zlocha i ďalší skvelí hráči, zároveň aj skvelí ľudia. Našej TJ venovali za tie roky na pamiatku niekoľko dresov a reklamných predmetov, rozдали nespočetné množstvo podpisov. V roku 2000 bola TJ ocenená

ako najlepšia v okrese Považská Bystrica. Ocenenie za celý tím prevzali Ing. Stanislav Lališ a Pavol Zdurjenčík z rúk Dáriusa Rusnáka, ktorý zastupoval Kanceláriu prezidenta SR.

Od roku 2005 do roku 2010 sa organizovali futbalové zápasy s MsHK Žilina. Hokejisti z tohto klubu na čele s kapitánom Romanom Konštekom priniesli na ihrisko TJ Žiar víťazný pohár za získanie titulu majstra Slovenska v roku 2006, ktorý si mohli diváci zblízka pozrieť, i sa s ním vyfotiť. Pekným gestom od HK Žilina bolo odovzdanie šeku v sume 30 000,- Sk na podporu športu do rúk vtedajšieho riaditeľa ZŠ Ivana Šipeka. V letnej prestávke sa stal zaujímavým turnaj „O pohár starostu obce“.

Starí páni TJ Žiar Papradno udržujú už niekoľko rokov priateľskú družbu s mužstvom TJ Sokol Jankovice z Moravy. Postupom času sa k nim pridali aj naši folkloristi z Podžiaranu. Každoročne sa stretávajú či už tu alebo na súperovom ihrisku v ČR, zahrajú si spolu futbal a zaspievajú.

V roku 2007 bolo za pomoci sponzorov, obecného úradu a SFZ vybudované multifunkčné ihrisko s umelou trávou, ktoré slávnostne otvorili hokejisti Slovana Bratislava – Miro Lažo, Marek Uram, Sasu Hovi, Ľubomír Pištek a ďalší.

V roku 2009 postúpil dorast TJ Žiar pod vedením Miroslava Koreníka a Marcela Pavúka do 5. ligy a o dva roky neskôr, v r. 2011 - vyhrali žiaci TJ Žiar pod vedením Vladimíra Košúta a Branislava Zdurienčíka 1. triedu a postúpili tak do 3. ligy.

V roku 2014 zrekonštruovali hráči svojpomocne priestory pod tribúnou. Z fondov EÚ obec Papradno zabezpečila nové striedačky pre domácich hráčov a hráčov hostí. Počas Ondrejovských hodov bol predseda Ing. Stanislav Lališ ocenený starostom obce za obetavú prácu s mládežou a dlhoročné vedenie TJ Žiar Papradno.

Rok 2015 bol úspešný najmä pre dorastencov, ktorí pod vedením Františka Brezničana ml. a Ľuboša Santusa postúpili do 4. ligy. Dorastenci prejavovali svoj zmysel pre fair-play v zápasoch nielen na domácom ihrisku, ale aj v tých „cezpoľných“, čo ocenili i tréneri protihráčov. V tom istom roku nastala zmena u mužov, na post trénera nastúpil Dušan Raninec, bývalý reprezentant ČSSR vo futsale. Počas uplynulého roka obecné zastupiteľstvo schválilo finančné prostriedky na

vybudovanie nového sociálneho zariadenia v areáli TJ a pri tejto stavbe pomáhali aj viacerí hráči. Obec taktiež zabezpečila nové prekrytie strešnej konštrukcie tribúny TJ.

V roku 2016 starosta obce zakúpil digitálnu tabuľu s časomierou a ukazovateľom skóre. Počas jarnej sezóny tohto roku sa nanovo oplotil celý areál TJ. V súčasnosti hrávajú žiaci v 4. lige, dorastenci v 4. lige severozápad a muži v 6. lige. Trénermi žiakov sú Miroslav Martinec a Vladimír Košút, dorastencov

majú pod patronátom František Brezničan, ml. a Ľuboš Santus a trénerom mužstva dospelých je Dušan Raninec.

Ku každej futbalovej sobote a nedeli už neodmysliteľne patrí hlásateľ Pavol Zdurjenčík, ktorý pred zápasom cez megafón na povzbudenie futbalistom púšťa pieseň „Zelená je tráva, futbal to je hra...“ a po každom či už vyhranom, alebo prehranom zápase sa do diaľky ozýva „Aj tak sme stále frajeri.“ Bez nich si už zápas na domácej pôde ani nevieme predstaviť.

Za tých 90 rokov sa v papradnianskom futbale vystriedalo nespočetné množstvo žiakov, dorastencov a mužov, no stále je problém s doplnením jednotlivých kádrov. Naše ihriská slúžia všetkým, čo majú radi pohyb a kolektívny šport. Aj deťom a mládeži! Tak neváhajte kedykoľvek prísť a pridať sa do tímu TJ Žiar Papradno, aby sme každý druhý víkend počas sezóny mohli z obecného rozhlasu počuť to povestné: „Príďte povzbudiť našich futbalistov!“

(dm)

PAPRADNO KEDYSI a DNES

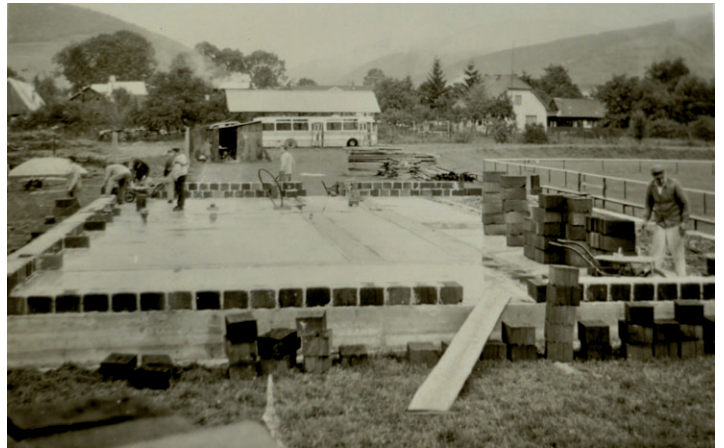
Sledovanie futbalového zápasu na Hôrke. Niektorí z vás si ešte určite pamätajú na časy, keď sa futbalové zápasy horlivo sledovali z Hôrky nad ihriskom.

Ďakujem...

Pri príležitosti 90. výročia založenia futbalu v obci Papradno chcem touto cestou poďakovať za podporu futbalu v obci starostovi obce Romanovi Španihelovi, obecnému zastupiteľstvu, trénerom Dušanovi Ranincovi, Františkovi Brezničanovi ml., Ľubovi Santusovi, Miroslavovi Martincovi a Vladovi Košútovi. Moje poďakovanie patrí aj bývalým starostom p. Štefanovi Hatajčíkovi a už zosnulému Milanovi Grupáčovi, taktiež trénerom Emilovi Kolkusovi, Mariánovi Valovi, Lacovi Pavlíkovi, Pavlovi Zvakovi, Tonovi Sýkorovi, Františkovi Brezničanovi st., Martinovi Bednárovi, Miroslavovi Koreníkovi, Danielovi Lapúnikovi, Jánovi Macošincovi, Branislavovi Zdurjenčíkovi, Marcelovi Pavúkovi a tiež už zosnulým Milanovi Bielikovi a Milanovi Hochelovi.

Poďakovanie patrí všetkým hráčom, či už sa jedná o mužov, dorastencov alebo žiakov. Poďakovanie patrí aj rodinám týchto hráčov, manželkám, priateľkám a u žiakov ich rodičom. Moje poďakovanie patrí fanúšikom, ktorí nás povzbudzujú a držia nám palce, keď sa nedarí. Veľmi si to vážim nielen ja, ale aj hráči. V neposlednom rade mi dovoľte poďakovať všetkým funkcionárom - Pavlovi Zdurienčíkovi za dlhoročné komentovanie, Milanovi Strašíkovi ako vedúcemu mužstva, Marte Vachalíkovej, ktorá sa stará, aby futbalisti každú nedeľu vybehli na ihriská v čistých dresoch. Vladovi Turičíkovi, Vladovi Sučíkovi, Jarovi Sučíkovi, Jozefovi Lečkovi, Jozefovi Strašíkovi, Jaroslavovi Ďurišovi a Michalovi Lališovi, ktorí sú ochotní pomôcť tam, kde je to práve potrebné. Moje poďakovanie za prácu patrí aj Jozefovi Vachalíkovi, ktorý už bohužiaľ nie je medzi nami.

Ing. Stanislav Lališ
predseda TJ Žiar Papradno

Dnes sa na ne pozeráme z opačnej strany, z tribúny, ktorá sa začala stavať v roku 1996 ešte za „starostovania“ Štefana Hatajčíka. Pri tejto výstavbe pomáhali aj viacerí hráči. Súčasťou tejto budovy sú šatne pre žiakov, dorastencov a mužov, pre rozhodcov a hosťujúce mužstvo, spoločenská miestnosť, sprchy a sociálne zariadenia. Poslúžila divákovi nielen pri sledovaní futbalových zápasov, alebo bola aj útočiskom pre všetkých, ktorí tam chodili na ľudové zábavy, letné mierové slávnosti, spartakiády. Vtedy, keď sa hralo derby so susedným Brvnišťom a natáčala sa relácia do Slovenského rozhlasu s ozbrojenými silami armády SR, bola využitá naplno. A keď prišli hokejové hviezdy z NHL, Trenčína a Žiliny, praskala vo švíkoch. V súčasnosti našich, hrajúcich na domácej pôde, povzbudzujeme aj z bytoviek, miniihriska a lavičiek, ale nájdu sa medzi nami aj takí, čo si zaspomínajú, aké to bolo pozeráť sa na zápas z Hôrky.

(dm)

Piatok 8. 7.

18,00 futbalový zápas Papradno - Brvnište

Sobota 9. 7.

14,30 položenie kytíc k hrobom bývalých funkcionárov

14,30 – 21,00 v priestoroch ihriska TJ výstava fotografií o činnosti TJ

15,00 futbalový zápas starých pánov

16,15 príhovor k 90. výročiu založenia futbalu v obci, privítanie hostí

16,30 súťaže pre deti (strelba na bránu, slalom s loptou pomedzi kužele)

17,00 súťaž v pití piva na čas

18,30 žrebovanie tomboly

19,00 – 3,00 tanečná zábava v prírode

22,30 ohňostroj

V čase od 14,00 do 19,00 bude deťom k dispozícii **BEZPLATNE**

* nafukovací hrad na skákanie

* maľovanie na tvár

* nosenie sa detí na koňoch

V sobotu bude postarané o bohaté občerstvenie.

Pozor na nich, ovládajú karate

U našich susedov sa konal už 4. ročník Karate Cup Brvnište. Súťaž sa zúčastnilo 27 klubov z celého Slovenska, celkovo bolo 158 súťažiacich a 188 štartov v dvoch disciplínach: kata - 52 štartov a kumite - 136 štartov. Športový zápas kumite je v porovnaní s formou kata rozšírenejší a obľúbenejší nielen medzi pretekármi, ale aj medzi divákmi. Pre divákov je športový zápas príťažlivejší, pretože v ňom dochádza k priamemu boju. Karate klub Brvnište získal 3 prvé miesta, 6 druhých a 5 tretích miest, celkovo skončili na 3. mieste medzi klubmi.

Z Papradna štartovali Matúš Galko, Adam a Filip Beníkovci. Klub navštevujú deti z obcí Jasenica, Stupné, Brvnište a Papradno. Najúspešnejším z našich bol A. Beník, ktorý obsadil v kategórii kumite mladších dorastencov vo veku 12-13 rokov nad 50 kg pekné 3. miesto. (dm)

Filip Beník (štvrtý zľava)

Turisti z Papradna opäť s Slovenskom raji

Po úspešnom prechode prielomom Hornádu, Kláštoriskom a Tomášovským výhľadom sa 43 turistov z Papradna vydalo na poznávanie ďalších turistických chodníkov v Slovenskom raji.

Tentoraz to bol výstup na Geravy cez Zejmarskú roklinu a Havraníu skalu z Dediniek, kde boli ubytovaní od 3. do 5. júna. Počasie vyšlo a tak sa všetci tešili z vydareného výletu.

Futbal

6. liga muži

1.Plevník	26	19	4	3	81:37	61
2.H.Poruba	26	18	2	6	74:38	56
3.Tuchyňa	26	16	2	8	58:42	50
4.Bolešov	26	15	3	8	57:28	48
5.Košeca	26	14	4	8	79:39	46
6.Papradno	26	12	311	50:38	39	
7.D.Kočkovce	26	11	411	57:53	37	
8.Udiča	26	10	412	44:72	34	
9.K.Podhradie	26	9	611	48:47	33	
10. Ilava	26	9	215	58:70	26	
11. Lysá	26	9	215	42:58	26	
12.Dulov	26	7	217	34:70	23	
13.Jasenica	26	6	416	39:76	22	
14.M.Lednice	26	5	219	28:81	17	

4. liga dorastenci

1.Borčice	26	19	6	1	116:18	63
2.Kúty	26	19	2	5	77:35	59
3.L.Rovne	26	18	3	5	68:36	57
4.N.Dubnica	26	15	4	7	76:40	49
5.Beluša	26	15	3	8	67:42	48
6.N. Rudno	26	10	610	59:52	36	
7.Papradno	26	11	213	45:73	35	
8. Nemšová	26	9	611	56:61	33	
9.T.Stankovce	26	10	115	70:74	31	
10.Bošany	26	8	216	31:61	26	
11. Holíč	26	7	316	33:85	24	
12. D.Vesten.	26	7	217	47:69	23	
13.D.Súča	26	5	417	44:106	19	
14.Boleráz	26	5	417	32:69	19	

4. liga žiaci

1.Plevník	26	19	4	3	81:37	61
2.H.Poruba	26	18	2	6	74:38	56
3.Tuchyňa	26	16	2	8	58:42	50
4.Bolešov	26	15	3	8	56:29	48
5.Košeca	26	14	4	8	79:39	46
6.Papradno	26	12	311	50:38	39	
7.D. Kočkovce	26	11	411	57:53	37	
8.Udiča	26	10	412	44:72	34	
9.K.Podhradie	26	9	611	48:47	33	
10. Ilava	26	9	215	59:69	29	
11.Lysá	26	9	215	42:58	29	
12.Dulov	26	7	217	34:70	23	
13.Jasenica	26	6	416	39:76	22	
14.M.Lednice	26	5	219	28:81	17	

Kam v lete za oddychom

Leto je veľmi obľúbené ročné obdobie. Dni sa predlžujú, noci krátia. Je to čas oddychu – dovoleníek a prázdnin. Príroda očaruje svojou krásou, nádhrou, harmóniou a čistotou. Okúzila už nejedno ľudské oko a stále nás vábi, aby sme v nej zabudli na všetky starosti. Medzi vyhľadávané oblasti s krásnou prírodou patria aj naše Javorníky, ktoré poskytujú milovníkom turistiky veľa chodníkov na pešie alebo cyklistické túry. Na bicyklovanie je veľmi príjemná aj cesta z Papradna Podjavorník, hoci je asfaltová. Mierne stúpanie sa dá zvládnuť aj počas letných horúčav, pretože cesta sa kľukatí pomedzi les a je lemovaná potokom, ktorý ovzdušie ochladzuje. Po nie veľmi náročnej túre si môžete oddýchnuť v príjemnej reštaurácii Javorinka, kde vám Zdenko s Martuškou ochotne poradia, kam sa ešte dá ísť. Prírodu si však treba chrániť, starať sa o ňu, nenechávať v nej odpad a niečo malé na oddych v nej aj vybudovať. Takýmto miestom na oddych môže byť aj posedenie pri stavničke, ktoré vybudovali turisti obce Papradno. Nájdete ho asi 1,5 km od

hotela vľavo popod vleky smerom k Dohánovi. Druhé miesto je cestou k Chuchmákovcom do Harváňkov, tiež asi 1,5 km od hotela. Obidve sú pri stavničke s ohniskom a posedením. Je tam veľmi pekná príroda, ticho. Žblnkot vody dotvára letnú atmosféru prírody. Z oboch miest sa dá pokračovať na Javorníky, ktoré iste všetci poznáte, najmä Strateneč s rozhľadňou, kasárne, či Portáš a Kohútku, kde sa po náročnej túre občerstvíte. Inou možnosťou je prechádzka na Krížel, kde sa vám naskytne čarokrásny pohľad na okolie zahalené krásou. Odtiaľ tiež môžete pokračovať na hrebeň Javorníkov. Možností je veľa. Aj hore už dobre známou Šamajkou alebo ponad hotel na štiavnicko-papradňanský hrebeň. Treba len chuť urobiť niečo pre svoje zdravie a povedať si: „Ideme!“

Dňa 27. marca sa uskutočnil VIII. ročník Velkonočného výstupu na Holý vršok.

Marína

Najznámejšia slovenská Marína je Sládkovičova Marína. Je to údajne najkrajšia slovenská báseň o láske. Každý, čo si trošku pamätá literatúru zo školy, pozná aspoň názov tejto básne. Je to báseň o krásnej láske k dievčine. O láske, ktorá zostala nenaplnená, pretože prv než stihli spolu niečo mať, musela sa vydať za iného. Ale táto báseň urobila z Maríny historickú osobnosť. Lebo práve ona bola najväčšou múzou najväčšieho slovenského básnika Andreja Sládkoviča. Táto jeho báseň prežila storočia. A Marína, reálna meštianska žena, ktorá by inak upadla do zabudnutia ako tisícky iných, sa vďaka básni stala historickou osobnosťou, ktorá má na banskoštiavnickom cintoríne dva pomníky. Jeden na rodinnej hrobke a druhý, ktorý jej ako historickej osobnosti dalo postaviť mesto.

Aj ja by som chcel napísať takúto poému o Maríne z lásky. Ak mi ten veľký majster z básnického neba dovolí, požičal by som si od neho názov básne. Bude to síce len báseň bez veršov, ale tiež báseň o láske. O láske plynúcej z úcty k jednej obyčajnej žene, žene patriacej medzi predkov našej rodiny, ktorá nemá na cintoríne ani jeden pomník. A bez ktorej by sme tu neboli ani my, jej nasledovníci.

Táto moja Marína, podobne ako mnoho iných žien tej doby, prežila svoj život v jednoduchosti a

pokore na grapách krížanských kopaníc koncom devätnásteho a v prvej polovici dvadsiateho storočia. Ako to v tých časoch bývalo bežné, nebol to život ľahký a jednoduchý. Avšak jej najväčším žiaľom a trápením sa znenazdania stalo, keď zostala s malým synom sama potom, čo sa jej muž Fero nevrátil z frontu I. svetovej vojny. Jednoducho sa nevrátil a nedal o sebe žiadnu správu. Jediným svedectvom o jeho smrti bolo tvrdenie kamaráta, ktorý mal viac šťastia a vrátil sa. Vraj ich päťdesiat postavili do radu, ako vojnových zajatcov a každého druhého zastrelili. On mal to šťastie, že bol v tom rade prvý, Marínin Fero bol druhý... Aj čakali, že príde nejaká depeša o jeho smrti, ale nič neprichádzalo. A nikdy nič neprišlo. Tak to vtedy bývalo. Veľmi za ním žiaľila, veď jej bol mužom a po návrate z frontu chceli mať spolu aj ďalšie deti. Rokmi sa však žiaľ zmiernil, lebo čas všetko zahojí a ona sa nejaký čas životom trápila sama spolu s malým synom.

Niekedy v tom čase ju navštívil istý Vícen z Grúnika z osady U Macháčvo, ktorý mal viac šťastia ako jej nebohý muž, lebo sa z frontu vrátil. Síce až po dlhom čase, keď ho už tiež nikto nečakal. Zopár rokov strávil v zajatí kdesi v ďalekej krajine. Vrátil sa síce s podlomeným zdravím a trvalými následkami na škaredo roztrhanom chrbte od črepiny

delostreleckého šrapnelu, ale vrátil sa. Jeho fyzické zranenia však zranili aj jeho dušu. Myslel si, že si nemôže nájsť rovnocennú ženu, lebo žiadna by ho ako vojnovú kaliku nechcela. Preto sa obzeral po nejakej šikovnej vdovici a vyhladol si Marínu.

Počuj, Marína, nešla by si za mňa? Tvoj Fero sa už nikdy nevráti, ja som tiež sám, pomohol by som ti s chlapcom a dostávam aj nejakú tú korunku za ten zohavený chrbát... skúšal si ju Vícen taktó racionálne nahovárať.

Nie že by sa jej Vícen neľúbil, stále to bol rúči a pekný chlap a jeho zranenie mu nebralo nič z jeho mužnosti a chlapskej krásy, ale aby si nemyslel, tak robila drahoty: A čo keď sa ten vráti?! Šak ma zabije!!!

Naveľa naveľa, po nejakom čase sa Marína a Vícen zobrali. Macháč jej bol jednoducho súdený, obidvaja mali rovnaké priezvisko. Asi sa k sebe celkom hodili, lebo si pekne gazdovali a celkom dobre sa im darilo. Neskôr sa im narodili dve dievčence. Staršia zdedila prezývku po otcovi a v neskorších rokoch a dospelosti ju volali Vícenka. Mladšej tiež dali netradičné meno Abelinka, volali ju aj Ábelina alebo Ábela. Vícen sa vedel postarať o rodinu a ona sa snažila byť mu dobrou ženou. Len občas sama v tichosti, alebo niekedy potajme aj pred inými, si utrápene povzdychla: Keď sa ten vráti, určite ma zabije.

Ako čas bežal, deti dospeli a prišlo ďalšie trápenie. Nebolo jej súdené ani s druhým mužom spoločne zostarnúť. Vícen náhle ochorel a zomrel. Syna, kto-

rého mala s prvým mužom, čo sa nevrátil z frontu, zabil blesk. Staršia Vícenka sa vydala za furmana kdesi Podjavorník. Marína žila už len s druhou dcérou Abelinkou, keď jedného dňa nečakane ochorela. Choroba sa zakrátko zhoršila tak, že už ani nevstala z postele. Akurát v tom čase sa dcére Abelinke zhodou okolností narodil chlapec. Ako by sa zas malo potvrdiť, že odchádzajúci život v rodine nahradí život nový.

Keď ešte Marína mala trošku sily na smrteľnej posteli, povedala svojej dcére Ábeline: Daj mi toho chlapca podržať v náručí, ktohovie či ešte vstanem z postele. A skutočne, po krátkej chorobe, tak ako tíško žila, tak aj tíško umrela. Pred posledným výdychom však pozabudla akoby s úľavou povzdychnúť: Chvalabohu že sa ten nevrátil, zabil by ma... Po celý život, aj napriek celkom dobrému životu s Vícenom nezabudla na svojho prvého muža a aj na smrteľnej posteli si spomenula a umrela s myšlienkou na neho...

Taká bola Marína, mama mojej a našej mamy Vícenky. Toto je spomienka na ňu za všetkých čo ju poznali a čo si ju ešte reálne pamätajú, aby jej pamiatka zostala svietiť aspoň na polznickom nebi.

A toto je moja báseň bez veršov, ktorú jej z láskou a úctou posielam až tam kdesi doďaleka, kam odišla pred mnohými rokmi a odkiaľ už niet návratu. Aby sa možno potešila, že jej pamiatka tu ešte stále trvá v spomienkach, aj keď nemá na cintoríne pomník.

J. Trulík

Voda je život aj živel

Po Malým Javorníkom, v blízkosti maríkovského chotára je veľký kopec nazývaný Kúrička. Tam vyviera naša rieka s pekným menom Papradnianka.

Je to len potôčik, do ktorého vtekajú ďalšie. Má aj vodopád, ktorý upravili členovia klubu turistov z Papradna. Pri potokoch si ľudia stavali malé domčeky z kameňa a dreva. Vodu potrebovali ako pre seba, tak i pre dobytok.

Druhý prameň vyteká pod Veľkým Javorníkom, v blízkosti štíavnického chotára. Tiež sa do neho vlievajú malé potôčky a už väčší sa spojí s prvým a vytvorí rieku hneď poniže vleku. Oba majú pevné mosty. Pokojne tečie Papradnianka celou dolinou, cez obce až do kanála v Podváží.

Keď prídu privalové vody pri jarnom topení snehu z Javorníkov a okolitých hôr, alebo z veľkých búrok, či prietrží mračien, zmení sa na dravý veľtok, vybeží sa. Cesty a lúky sú zaliate vodou. Berie

všetko, čo jej príde do cesty. Aj ľudské životy. Záchranou pred zátopou dediny je pevný ochranný múr stavnice na Košiaroch.

Je to jedna z krás prírody, keď sa dva pramene z Malého a Veľkého Javorníka a dvoch susedných chotárov, spoja v centre Podjavorníka a vzniká rieka Papradnianka. Vrch tvorí hranica a zároveň turistická trasa cez Javorník. Pre milovníkov turistiky, cykloturistiky a lyžiarov je to príjemný pocit v prírode. Krásna hrebeňovka Javorníkov poskytuje výhľad na českú aj slovenskú stranu pohoria. V prírode nedostaneme všetko čo chceme, ale to, čo nám ona sama poskytne. Na prvom mieste je to čerstvý vzduch a symbióza farieb a lesné plody.

„Ak chceš nájsť prameň, musíš ísť hore, proti prúdu“ (Ján Pavol II.)

(Helena Počiatková)

Je tu „naša“ kniha

Papradno si minulý rok pripomenulo 490. výročie prvej písomnej zmienky o obci. Bola to príležitosť pre vydanie prvej ucelenej monografie o Papradne. Na túto neľahkú úlohu sa podujala Magdaléna Balušíková. Po niekoľkoročných prípravách bola 27. mája 2016 kniha Papradno 1525-2015 uvedená do života. Je to zaujímavé a poučné čítanie o našej histórii, o našom živote. Pri tejto príležitosti sme požiadali autorku M. Balušíkovú o rozhovor, ktorým nám priblíži vznik tejto krásnej knihy.

Ako vznikol nápad napísať monografiu obce Papradno?

Bolo to dávnejšie. V čase, keď som bola ešte členkou redakčnej rady Polazníka, sme sa touto myšlienkou zaoberali viackrát. Spolu s Annou Miniarikovou – Pozníkovou, Věrou Lališovou a mojím manželom sme vychádzali z toho, že mnoho materiálu, ktorý by sa dal použiť v monografii, bolo postupne uverejňované v Polazníku – články Štefana Meliša o najstaršej histórii obce, valaská kolonizácia Javorníkov, 1. a 2. svetová vojna, vysťahovalectvo, bačovanie a osídlenie Papradnianských hôr, dianie v obci, duchovný život, kultúrne podujatia, šport, príspevky od čitateľov a rôzne iné. Niekoľkokrát nás oslovil aj bývalý starosta obce Štefan Hatajčík, ktorý nás nabádal, aby sme sa na túto prácu podujali. A keďže som mala mnoho nezodpovedaných otázok sama v sebe, ktoré sa týkali minulosti Papradna, rozhodla som sa, že sa o to pokúsím.

Čo všetko bolo treba urobiť, aby kniha vznikla?

V prvom rade som zistila, že to, čo bolo uverejnené v Polazníku, na monografiu ani zďaleka nestačí. Bolo treba zhromaždiť ešte mnoho materiálu. V žilinskom antikvariáte som objavila knihu „Bytča 1378 – 1978“ a v mojej knižnici našla dávno zabudnutú knihu „Bytčiansky zámok“, v ktorých som našla odpoveď na

otázku, prečo naša obec a celá Papradnianska dolina napriek tomu, že sa nachádzajú neďaleko Považského hradu, patrili vždy pod Bytčianske panstvo a nie pod Bystrické. Obe knihy sa podrobne venujú histórii mesta Bytča, vzniku Bytčianskeho panstva a osudmi všetkých jeho majiteľov.

Viackrát sme s manželom navštívili Štátny archív v Bytči, kde sú archivované najstaršie urbáre panstvá, podrobné záznamy z urbárskej regulácie (1770 – 1772) a udalosti po zrušení poddanstva (1848 – 1874) vrátane mien urbárikov. Štúdium v Okresnom archíve v Považskej Bystrici, najmä písomnosti a korešpondencia notárov Obvodného notárskeho úradu Papradno, mi umožnili doplniť históriu Papradna v rokoch 1920 – 1960, ktorou sa zaoberá i Kronika obce I. V Okresnom archíve som našla zoznam Židov, ktorí sa usadili v Papradne a v Brvništi a niečo o nich som sa dozvedela aj od Štefana Meliša a Ignáca Lališa. Věra Lališová mi poskytla bakalársku prácu so súhlasom Radoslava, v ktorej sa venoval drevenej architektúre Papradna najmä v medzivojnovom období. V Okresnej knižnici Považská Bystrica bola archivovaná diplomová práca Valérie Procházkovej s podrobným popisom papradnianskeho kroja a jeho výšiviek. Použila som všetko, čo bolo zachytené v kronikách

obce Papradno, materskej školy, poľovníckeho združenia a rímskokatolíckeho farského úradu. Mnoho vecí som našla v súkromnej kronike Š. Meliša a neoceniteľnou pomôckou a sprievodcom pri zostavovaní monografie bola brožúrka O. Badača „Z histórie obce Papradno“. Možno trochu neusporiadané a veľmi stručne, ale je v nej zachytená takmer celá minulosť Papradna.

Nemôžem zabudnúť ani na výskumné práce Dr. A. Plessingerovej v 50-tych a 60-tych rokoch minulého storočia. My, skoršie narodení, si na ňu ešte dobre pamätáme. Veci, o ktorých písala, boli v tom čase pre väčšinu obyvateľov Papradna samozrejmosťou, preto ich oceňujeme až dnes a v mnohom pomohli i mne pri zostavovaní monografie. Škoda, že sa nedali použiť aj jej fotografie bačovov, otvorených ohnísk a iných vecí, súvisiacich s výskumnou prácou (boli nečitateľné a príliš rozmazané). Bolo by zaujímavé vydať všetky tieto práce znova. Prinášajú mnoho, dnes už zabudnutých skutočností z histórie podjavníckych dedín.

Ktoré zaujímavé momenty a udalosti ťa prekvapili?

Ťažko povedať. Niektoré udalosti z minulosti našej obce som nepoznala vôbec, a na niektoré ďalšie som mala, povedzme, že nesprávny pohľad. Napríklad pobyt Turkov v našej dedine, ktorý sa spomína vo viacerých povestiach. Lenže priame vojny s Turkami nikdy neprebíhali v našom blízkom okolí. Len náklady na ne znášali všetci obyvatelia Slovenska vo forme osobitnej dane. A tým, že sa Juraj Thurzo osobne zúčastňoval bojov, obyvateľia jeho panstiev sa navyiac museli podieľať na financovaní jeho vlastného vojska. Žiadal, aby mu do vojenského tábora posielali peniaze, zásoby potravín a zbrane. V roku 1602 požadoval dokonca vojakov – dvesto valašských strelcov z Oravy. Boli to zrejme valasi, ktorých úlohou bolo strážiť hranice, akí sa v Papradne nespomínajú.

Bola som presvedčená, že celá naša doli-

na sa vždy hlásila k rímskokatolíckemu vyznaniu. A predsa v čase, keď Bytčianske panstvo patrilo Thurzovcom, horlivým evanjelikom, boli do jasenického kostola namiesto katolíckych kňazov dosadení evanjelickí kazatelia. Nástupom Esterházyovcov sa kostol vrátil späť katolíckej cirkvi.

V tom čase Papradno svoju farnosť ani kostol nemalo. Tiež ma milo prekvapilo používanie slovenčiny nielen v ústnom, ale aj v písomnom styku. Napr. slovenčinu ovládali i všetci členovia Thurzovej rodiny, čo nebolo v tom čase v šľachtických rodinách samozrejmosťou. Na pohrebe palatína Thurzu, ktorý zomrel v roku 1616 (teda pred 400 rokmi), bola popri slávnostnej latinskej reči v kostole prednesená slovenská kázeň a na cintoríne maďarská.

A čo ma osobitne zaujalo? Boli to predovšetkým zachované, originálne archívne materiály, staré aj viac ako 400 rokov, uložené v Štátnom archíve Bytča, ktorý sa nachádza v Bytčianskom zámku. A tiež predstava, že sa nachádzam na mieste, kde žil a pracoval palatín Juraj Thurzo, významná osobnosť našich dejín. Len dúfam, že Bytčiansky zámok, národná kultúrna pamiatka, sa dočká pamiatkovej obnovy ako Sobášny palác.

Kto ti s knihou pomáhal?

Bolo to predovšetkým môj manžel. Spolu sme hľadali informácie v archíve v Bytči i Okresnom archíve v Považskej Bystrici a prelistovali všetky dokumenty, v ktorých by mohla byť zmienka o Papradne. Okrem toho mi svojimi radami a pripomienkami pomohol písať kapitoly Poľnohospodárstvo, Lesné hospodárstvo a Remeslá. Chcem sa poďakovať Mgr. Denise Macošincovej, ktorá do textu knihy vkladala fotografie, Ing. Milanovi Margušovi, ktorý zhotovil mapku podjavníckych dolín a osád, svokrovi P. Tarožíka, ktorý preložil dokumenty z maďarského jazyka do slovenského, vdp. Jozefovi Hlinkovi, ktorý mi pomohol s kapitolou Rímskokatolícka farnosť a Štefanovi Melišovi za všetky jeho články použité v knihe a povesti, ktoré spestrili rozprávanie o podjavníckych dolinách a osadách. Osobitne ďakujem Viere Petríkovej a Slavovi Petríkovi, ktorí zabezpečovali grafickú úpravu knihy a jej vydanie, a tiež Obecným úradu Papradno, ktorý na vydanie knihy poskytol financie.

(ap)

Lego v súťaži

Centrum voľného času v Považskej Bystrici - oddelenie techniky, prírodovedy a ekológie, vyhlásilo v marci súťaž pre deti MŠ a ZŠ Svet LEGA očami detí na tému Roboti. Do súťaže sa zapojili žiačky 3. ročníka - Petra Tarožíková, Katarína Kalníková, Ester Brezničánová a Alexandra Greňová. Deti pomocou svojej fantázie a zručnosti vytvorili z kociek robotov. V kategórii ZŠ jednotlivci sa na 2. mieste umiestnila Alexandra Greňová.

Tony papiera

Deň Zeme sme tento rok oslávili aj slávnostným vyhodnotením zberu papiera. Úspešnými zberačmi boli:

Adam Škorík, Vanesa Španihelová, Jaroslav Hrablík, Sebastián Zboran, Matúš Burdej, David Zboran, Sandra Hričová, Tereza Palková, Sophia Vašítková, Samuel Lungrič a Matúš Januch. Najviac papiera spomedzi všetkých detí priniesol Marek Šamaj, a to 1462 kg. Spolu sa deťom podarilo nazbierať 10,6 ton papiera. Zachránili 148 stromov, ktoré vyrobia kyslík pre 10 388 ľudí. Papier je možné recyklovať až 5-8-krát a následne kompostovať. Za krásne vecné ceny pre najlepších zberačov ďakujeme Petrovi Matejkovi.

Deň narcisov

V piatok 15.4. 2016 sa naša škola, tak ako po minulé roky, zapojila do celoslovenskej akcie s názvom Deň narcisov. Tento ročník bol jubilejný. Cieľom Dňa narcisov je vniesť problematiku boja proti rakovine ako aj pravdu o súčasnom postavení chorých na Slovensku bližšie k ľuďom - do ulíc, aby sa z choroby nestal strašiak, ale fakt, ktorý ľudí spája. Deň narcisov sa už tradične koná v apríli každého roka. Jeho symbolom je žltý narcis - kvietok jari a nádeje, ktorý si ľudia pripínajú v tento deň na svoj odev, aby aj týmto spôsobom vyjadrili solidaritu s osobami postihnutými rakovinou. Súčasťou dňa bola dobrovoľná finančná zbierka, ktorej výnos poputuje na pomoc ľuďom postihnutým týmto zákerným ochorením. Spoločne sa nám podarilo vyzbierať 136,07 €. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli.

Naša zručnosť

Koncom apríla sa Erik Koban a Marek Šmulík, žiaci 8. triedy, zúčastnili súťaže zručnosti žiakov základných škôl MLADÝ REMESELNÍK 2016, kde získali výborné 3. miesto.

So spisovateľmi

Naši tretiaci sa vybrali 12. 4. do Považskej knižnice na besedu so spisovateľom Petrom Kubicom. Spisovateľ svojou prirodzenou výpoveďou odhaľoval pred poslucháčmi životné skúsenosti, vzlety i pády. Svojím rozprávaním kráčaľ vedno s deťmi po ceste poznania, na ktorej by, mimochodom mladý človek nemal nikdy byť celkom sám. Deti spisovateľa zasypali otázkami, žiadna z nich nezostala nezodpovedaná a z každej odpovede vyžarovala láska k slovu, k literatúre, k životu. V priebehu besedy deti mali možnosť prelistovať si a oboznámiť sa s viacerými autorovými dielami.

Posledný marcový deň prišiel na našu školu významný hosť - spisovateľ Milan Húževka. Porozprával nám o svojom živote i tvorbe a odpovedal na zvedavé otázky žiakov 6., 7. a 8. ročníka. Za všetkých žiakov a učiteľov autora povestí zo stredného Považia dôstojne privítal Erik Koban z 8. triedy. Hosta sme si uctili aj krásnym spevom dievčat z Podžiarančeka - Emky Bačíkovej, Sašky Drahošovej, Kláudie Jágrikovej, Sofky Šardzikovej, Mariky Hroškovej a Pavlinky Tarožíkovej. Už dokonalejšie ani nemohol marec - mesiac knihy odovzdať svoju vládu aprílu na našej škole...

Jarná krása

Jar je ročné obdobie, kedy vidíme a cítime nezadržateľnú silu akou sa príroda prebúdzá a pomaly sa zazelenie celá zem. Trošku z tejto krásy sme preniesli aj do našich tried. V utorok 22.3. sa na I. stupni uskutočnili veľkonočné tvorivé dielne. Počas vyučovacích hodín deti tvorili výrobky s veľkonočnou tematikou a zhovárali sa o tradíciách, ktoré sa dodržiavajú v našom regióne. Pri práci vystriedali štyri rôzne techniky. Najprv deti vyrábali papierových zajačikov, potom sliepocky z papierových tanierikov, krásne venčeky a vajčička zo slaného cesta. Svojimi rúčkami si detičky vymaľovali veľkonočné kraslice, niektoré si oblepili nálepkami s veselými jarnými motívmi. Výsledok ich práce bol nádherný. Aj takýmito prácami podporujeme u detí vývoj jemnej motoriky a rozvoj zručnosti, tvorivosti a fantázie.

S angličtinou do sveta

Aj tento rok, tak ako predchádzajúce štyri, mal pre našich ôsmakov jeden májový týždeň prívlastok anglický. Opäť ich navštívil lektor, tentokrát z Ameriky a venovali sa aktívnemu používaniu jazyka, rôznym hrám a aktivitám. Žiaci si týždeň užili a to nielen preto, že sa nemuseli pripravovať na ostatné predmety, ale tiež kvôli tomu, že zažili niečo nové, zaujímavé.

Deň zeme v materskej škole

Aká je vzácna pre nás všetkých naša zem a ako ju máme ochraňovať si pripomenuli deti materskej školy 22. apríla. Vysadili na školský dvor okrasnú vrbu, pozorovali našu dedinu z Dúbravy, zberali liečivé bylinky, presádzali cukety a dyne. Vedia, kde patrí odpad a aj ako sa triedi podľa farby kontajnerov. Aj v triede majú kontajnerové nádoby na triedený odpad. Želáme si, aby všetci ľudia našej planéty vedeli, že zem potrebuje poriadok a oddych ako my ľudia. Buďme príkladom pre našich najmenších. Ako ich naučíme, tak sa budeme mať.

Mladí programátori

13. 4. 2016 sa na našej škole po prvý raz uskutočnilo krajské kolo súťaže v programovaní Baltie 2016. Do Papradna pricestovali aj žiaci zo Základnej školy Považská Teplá a zo ZŠ Slovenských partizánov z Pov. Bystrice. Spolu o titul najšikovnejšieho programátora súťažilo na našej škole 26 žiakov. Zo školského kola postúpili títo žiaci našej školy: Peter Šamaj (2. trieda), Tomáš Burdej (1. trieda) v kategórii A a Laura Nemčíková, Martin Burdej, David Zboran, Šimon Ciesarík, Daniel Pračko a Andrej Macošinec v kategórii B (všetko žiaci 4. ročníka). Súťažiaci sa 120 minút pasovali so zadanými úlohami, ktoré ani tento rok neboli vôbec jednoduché. Okrem Tomáša Burdeja všetci žiaci postúpili do celonárodného kola. To, že sú veľmi šikovní programátori, dokázali aj svojimi výsledkami:

Kategória A (1.-3. ročník)

3. Peter Šamaj (2.tr.), 4. Tomáš Burdej (1.tr.)

Kategória B (4.-6. ročník)

7. Martin Burdej, 10. David Zboran, 14. Laura Nemčíková, 15. Šimon Ciesarík (všetci 4.tr.)

Celonárodné kolo Baltie 2016

Piatok 13.5. 2016 si skupinka žiakov našej školy Peťo Šamaj, Laura Nemčíková, Martin Burdej, Šimon Ciesarík a David Zboran užili celkom neobvyklým spôsobom. Mikrobusom sa vybrali pod vedením učiteľky Gastnerovej na celonárodné kolo súťaže v programovaní Baltie 2016 do Ružomberka na Katolícku univerzitu. Nominovali sa naň z krajského kola, v ktorom zožali veľký úspech. V národnom kole mali na vyriešenie komplikovaných zadaní 180 minút, ktoré všetci využili do poslednej sekundy. Piatok trinásteho ľudia radia medzi nešťastné dni, no ani zďaleka to nebol nešťastný deň pre Šimona Ciesaríka, kto-

ry v tejto obzvlášť ťažkej skúške uspel z našich žiakov najlepšie a umiestnil sa na 12.mieste z 59 súťažiacich v jeho kategórii. Môže si bez hanby povedať, že je 2. štvrtákom na Slovensku, a to je pre našu školu i obec skutočný úspech!

U nás taká obyčaj

Už pri vstupe do školy ste si mohli na dobových aj súčasných fotografiách a textoch všimnúť, že u nás v Papradne nie je núdza o zachovávanie zvykov. Veľkonočné obdobie je jedným z najkrajších v roku, preto sme sa aj my spolu so žiakmi ZŠ rozhodli privítať jar ako sa patrí. Ľudové tradície patria už každoročne neodmysliteľne k dňaniu v našej obci, preto sme všetky aktivity prispôbili zvykom a remeslám typickým pre náš región. Božena Beniková a Marta Jancová zdobili spolu s deťmi z 2. stupňa vajička, Ingrid Peťková im ukázala, ako krásne sa dajú ozdobiť perníky, Mária Hároniková vyšivala vzor papradňanského oplecka, žiaci 7. triedy – Juraj Burdej a Roman Sakala spolu s Timotejom Lališom z 8. triedy a bývalým žiakom Dominikom Balušikom naučili pliesť spolužiakov korbáče, členovia FSK Bukoviny z Brvnišťa Jozef Pobočík a Patrik Pšurík prezentovali tradičnú výrobu píšťaľ, fujár a krpčov. Nechýbali ani tie naše papradňanské trávničky, ktoré nám s radosťou zapískali a zahráli.

V počítačovej učebni boli pripravené videá a ďalšie informácie o „Chodzení po máji“ a „Šibákoch“ v Papradne, žiaci sa mohli v maskách aspoň nachvíľu zahrať na šibačiarov a pohadzovať si tak handrovú bábiku – Emíľa medzi sebou. Dôkazom toho, že deti na tradície nezabúdajú, ale ich aj dodržiavajú, je fakt, že dokázali spätne reagovať na otázky o Veľkej noci a vedeli porovnať zvyky typické pre iné regióny Slovenska s tými, ktoré sa zachovali u nás v Papradne. Žiaci si mohli kúpiť výrobky symbolizujúce veľkonočné sviatky, viacerým sa aj podarilo krásne vyzdobiť perníky, upliesť korbáče či zapískať na píšťaľke. Navnadili sme sa na Veľkú noc a tá mohla začať.

V rozprávkovom lese

Deň detí prežili deti materskej školy v rozprávkovom lese, kde plnili rôzne úlohy: utekali pred zlým Gargamelom, chytali ryby na udicu, lovili zlaté dukáty z vody, vyberali zdravé potraviny a liečivé bylinky pre starú mamu Červenej čiapočky, ujovi horárovi odpovedali na rôzne otázky. Červená čiapočka rozdávala z košíčka pekné darčeky.

Zbierka Modrý gombík

Aj v tomto školskom roku sa v týždni od 16.5. do 20. 5. konala na pôde našej školy zbierka humanitárnej organizácie UNICEF - Modrý gombík. Výťažok z nej poputuje deťom na zabezpečenie výživy v Mauritánii. Sme veľmi radi, že sa táto zbierka konaná každý rok v máji stala pre nás všetkých už známou a vypovedá o tom aj suma, ktorú sme vyzbierali. Každý rok sa nám spoločne podarí vyzbierať vyššiu sumu. Tento rok je to pekných 53,67 €. Všetkým, ktorí sa zapojili, veľmi pekne ďakujeme.

Chlapci a dievčatá z DHZ získali na súťaži Plameň v Brvništi pekné druhé miesto.

ZŠ Papradno ďakuje všetkým, ktorí prispeli na školu 2 % z dane.

Keď drevo ožije

V minulom čísle Polazníka sme uviedli novú rubriku „Naši umelci“, ktorú sme odštartovali na hudobnú tematiku s kapelou Elections In The Deaftown. Touto rubrikou by sme chceli inšpirovať ľudí všetkých vekových kategórií v objavení ich talentu alebo rozvíjaní toho, ktorý už v sebe našli. V tomto vydaní načrieme do úplne iného súdka, možno aj do takého, ktorý sa z nenápadného kusu dreva premenil vďaka šikovným rukám umeleckého rezbára. Asi tušíte, koho predstavíme v tomto čísle? Drevo sa vďaka jeho talentu a trpezlivosti mení pod jeho rukami na nádherné umelecké diela a každý hneď dokáže postrehnúť, že do svojich rezbárskych prác dáva mladý človek kus svojho srdca. Komu sme sa vďaka jeho obdivuhodej práci rozhodli položiť otázky? Je to Ján Kukurdík, ktorého umelecké rezbárske diela skrášľujú naše Papradno, či nejuden dom v našej dedine, ale i v ďalekom okolí.

Ako si sa dostal k umeleckému rezbárstvu?

Už od mala som sa zaujímal o drevo. Keď som behával po Holom vršku nosieval som so sebou nožík - klasickú „rybičku“ a stružlikal som si pišťalky, luky, šipy alebo nejaké ozdoby na lieskovom dreve. Keď som bol v deviatom ročníku a hlásili sme sa na skúšky na strednú školu, vedel som, že chcem pracovať s drevom. Stolár? Takých bolo v ročníku viac, tak som chcel niečo iné. A až vtedy som s rodičmi zistil, že je škola pre rezbárov, ale bolo tam treba prejsť talentovými skúškami, takže najskôr som váhal, keďže som nikdy predtým nejakú v kreslení nevyvíjal. Ale povedal som si, že to skúsiť môžem a začal som kresliť aj modelovať a nakoniec som uspel. To bol ten základ, ktorý ma naštartoval a už som vedel presne čím chcem byť.

Máš nejaký vzor alebo osobnosť, ktorá ťa v rezbárstve inšpirovala alebo si sa uberal viac-menej spontánne?

To som nemal, keďže som sa pre rezbárstvo rozhodol zo dňa na deň. Predtým som sa nejakú

konkrétne o rezbárstvo nezaujímal. Páčili sa mi sochy alebo rôzne rezby, no nezáujem som ako to vzniká alebo kto to robil. Vzor som si našiel až po skončení štúdia keď som začal pracovať najskôr ako stolár. Ale nebolo to to pravé, tak som skúsil osloviť rezbárov v okolí Rajca a vtedy som sa dostal k Vladimírovi Šimíkovi, ktorého práca ma veľmi zaujala. Vtedy som si povedal, že dúfam, že aj ja raz dosiahnem to čo on. Rezbárov som spoznal viac takých, ktorí mi dávali aj prácu, no vždy keď som potreboval s niečím poradiť alebo pomôcť obrátil som sa na Šimíka. Vždy mi ochotne všetko vysvetlil a to bolo niekedy viac ako som sa naučil v škole za štyri roky, takže mojím najväčším vzorom je asi práve on.

Ako dlho sa už venuješ tomuto remeslu?

Rezbárstvu sa venujem približne deväť rokov. Po skončení školy som najskôr robil pol roka v stolárstve, čo mi bolo tiež veľkým prínosom keďže ako rezbári sme sa veľmi nevenovali strojovému opracovávaní dreva ani

nejakým konštrukčným spojom, no nebolo to stolárstvo, ktoré ma priťahovalo viac, ale skúsenosť to bola dobrá.

Aké námety najradšej stvárňuješ?

Nemám nejaké obľúbené námety, rád robím vždy niečo nové, nejakú novú výzvu, pretože tým človek zisťuje čo všetko dokáže, a čo všetko sa dá z dreva vlastne vyrobiť. Námety som robil už rôzne ale nedá sa povedať čo by som robil najradšej, no rád sa hrám s detailmi. To ma baví najviac.

Čo obnáša práca s nenápadným kúskom dreva, kým z neho vytvoríš finálne rezbárske dielo?

Výroba nejakých rezby vyžaduje aj určitú prípravu. Vždy všetko začína konzultáciou so zákazníkom, opíše mi svoju predstavu, ak nejakú má. Stáva sa, že mu trochu k tej predstave pomôžem, pretože aj to je práca rezbára. Teda nielen niečo vystrúhať, ale aj vymyslieť. Potom nasleduje dôležitá vec - preniesť tieto predstavy na papier formou návrhu tak, aby to bolo zaujímavé, no na druhej strane aby to bolo realizovateľné. Keď je návrh v poriadku a zákazníkovi sa páči, prejdem k príprave vhodného alebo dohodnutého materiálu a práve tam využívam to, čo som sa naučil v stolárstve. Materiál treba správne polepiť, aby sa neohýbal alebo nepotrhal, a až potom sa môžem pustiť do opracovania dlátami, poprípade niekedy aj motorovou pilou, keď sa jedná o niečo veľké.

Zhotovuješ netradičné rezbárske diela?

Práve také netradičné práce ma zaujímajú najviac. Pri nich niekedy samotná výroba trvá menej ako rozmýšľanie, akým spôsobom sa to dá spraviť, a to je to zaujímavé pretože strúhať niečo dookola z nejakého katalógu, je dosť fádna vec a rezbár sa potom nikam nepohybuje, ostáva na jednej úrovni a to práve nechcem. Človek sa najviac naučí na nových skúsenostiach. Rezbár sa nestáva rezbárom po skončení školy ale učí sa a zdokonaľuje celý život.

Ktorá z tvojich rezbárskych prác bola doteraz pre teba najväčšou výzvou, resp. ktoré dielo ti dalo najviac zabráť a ako dlho trvala jeho výroba?

Takých rezieb bolo viac, no najposlednejšia, ktorá mi dala dosť zabráť bola socha sokola, ktorého som robil v životnej veľkosti a to bola práve tá výzva. Nikdy predtým som vlastne ani

sochu zvierat'a nerobil, iba reliéf a to je veľmi veľký rozdiel. Dosť času zabrala aj príprava. Najskôr som si z hliny vymodeloval model, podľa ktorého som potom z polepeného materiálu pomaly uberal až do konečného výsledku. Výroba tohto sokola mi trvala cca jeden mesiac.

Tvorenie takého rezbárskeho diela si vyžaduje určité obrovskú dávku trpezlivosti. Aký by mal byť podľa človeka, aby sa mohol stať umeleckým rezbárom?

Trpezlivosť určite treba ale tú treba v podstate v každom odbore, nie len v rezbárstve. Tu skôr treba mať chuť a radosť z toho, čo človek vytvára. Tým nechcem povedať, že každú robotu, čo mi príde pod ruku, robím s nadšením. Niekedy ma niečo nebaví, no keďže sa tým živím, musím robiť aj veci, ktoré ma nebavia, ako občas každý z nás. Keď sa chce niekto stať umeleckým rezbárom musí mať podľa mňa aspoň nejakú predstavivosť a nie je na škodu vedieť kresliť, pretože rezbár pri kreslení na papier dostáva predstavu, ako bude vyzerať konečné dielo, a hlavne pomocou návrhu sa prezentuje pred zákazníkom.

Čo ťa na tvom remesle najviac baví, z čoho máš pri tvorení rezbárskych prác najväčšiu radosť?

Úplne najviac zo všetkého ma na rezbárstve baví reakcia a radosť ľudí, keď si prídu pre hotovú rezbú a ja vidím, že sú s mojou prácou naozaj spokojní a keď vidím, že som splnil alebo dokonca predčil ich očakávanie. To je asi takou najväčšou radosťou tohto remesla.

Aké máš ciele do budúcnosti v oblasti umeleckého rezbárstva? Čo by si rád dosiahol?

Chcem sa zdokonaľovať v tomto remesle, pretože rezbárov je

Pokračovanie na str. 12

Po päťdesiatich rokoch

Pred 59. rokmi, v čarokrásnej dedinke Papradno, začali chodiť do školy maličkí, ustráchaní a zvedaví žiačikovia. Starostliví a láskyplní rodičia posielali deti do školy, aby sa tam s radosťou výborne učili. Deväť rokov v škole s vynikajúcimi učiteľmi a veľká snaha žiakov vzdelávať sa im priniesli úspechy. Z usilovných žiakov sa neskoršie stali inžinieri, učitelia, pracovníci v zdravotníctve, štátni zamestnanci, majstri remesla, jedným slovom ľudia, za ktorých sa nemuseli hanbiť ich drahí rodičia. Vďačné deti ďakujú rodičom za výchovu a učiteľom za vzdelanie. Dali všetkým dobrý základ a kladné vlastnosti do života, česťnosť, skromnosť, pracovitosť a teraz tieto dobré ľudské vlastnosti dávajú ďalším pokoleniam. Rodičia sú vždy na svoje deti pyšní a boli aj tí, čo sa pozerajú z nebička. Narodiť sa a žiť v Papradne je pre mnohých vzácnosť. Že Papradno existuje a kde sa táto malebná dedinka nachádza, vedia nielen na Slovensku, ale aj vo svete. Ďakujeme vedeniu školy za príjemný pocit, keď sme po toľkých rokoch mohli sedieť v triede, kde sme od našich výborných učiteľov čerpali vedomosti, ktoré nám pomáhali v ďalšom živote. Terajším žiakom prajeme takých vynikajúcich pedagógov ako sme mali my, žiaci končiaci povinnú školskú dochádzku v školskom roku 1965/66 s triednym učiteľom Rudkom Krúpom, Gítkou Zduričikovou a Jankom Hrušovským. Želáme všetkým pevné zdravie. Na stretnutí 18. júna 2016 pri príležitosti 50. výročia ukončenia povinnej školskej dochádzky sme spomínali aj na tých, ktorí sa stretnutia nezúčastnili.

Marta Kováčiková

Pokračovanie zo str. 11

stále menej a menej, a bola by škoda keby rezbárstvo postupne zanikalo. Aj keď doba je stále modernejšia, neznamená to, že rezbárstvo sa tejto modernej dobe nemôže prispôbovať.

V rezbárstve ide hlavne o originalitu a týmto smerom by som sa chcel v budúcnosti uberať, a samozrejme zriadiť si nejakú dielňu. To je asi taký môj najväčší cieľ do budúcnosti.

(pm)

Z činnosti obecnej knižnice

V marci, mesiaci knihy, sa s priestormi a činnosťou knižnice oboznámili deti z materskej školy. Dozvedeli sa, ako to v knižnici funguje, poprezerali si knižky, prečítali sme si rozprávku, a nakoniec každý dostal na pamiatku záložku do knihy, omaľovánku, a ako inak aj sladkú pozornosť. Žiaci základnej školy sa v máji, v rámci regionálnej výchovy aj s pani učiteľkou Denisou Macošincovou teraz potešili, že pozvanie na besedu prijala pani Helena Počiatková. Porozprávala nám, ako sa kedysi žilo na bačovoch, konkrétne na Křížli na Podjavorníku, o detstve a živote v neľahkých a skromných podmienkach. Pani Helenka priniesla aj zaujímavé fotografie z tohto obdobia. Venuje sa aj písaniu rozprávok, niektoré sme si aj prečítali a žiaci si odniesli domov krátke knižočky s rozprávkami, ktoré napísala. Chceme sa poďakovať všetkým darcom, ktorí prispeli darovaním kníh k rozšíreniu a obnove knižnice. Nedá mi nespomenúť pána Jána Ivanoviča, ktorý daroval knižnici 250 kníh. Ak chce ešte niekto darovať knihy tak len novšie a v lepšom stave. Uvítam hlavne romány pre ženy a detské knihy a encyklopédie. Knižníčka L.G.

Na Morave opäť víťazne

Siláci z DHZ Papradno sa zúčastnili ligovej súťaže TFA vo Valašských Kloboukoch, kde obsadili ako družstvo krásne prvé miesto.

V súťaži jednotlivcov bol Jakub Galko 3., Miroslav Belušik 13., Štefan Hucan 16. a Erik Cupan 23. spomedzi všetkých zúčastnených. Ďalšia súťaž zo série TFA sa bude konať v našej družobnej obci Karolinka - Stanovnice.

(dm)

